

theoretisk og praktisk Sagkyndighed, at der unegtelig hører et vist Mod til at stille sin egen Smule Sagkyndighed ved Siden deraf og endnu mere, hvis Ens Anskuelse i ikke faa Punkter skal be divergere fra Lovforslagets. Det er derfor under et stort Tryk, at jeg idag tager Ordet, og jeg tyer allerede forud til Thingets Velvillie og Overbærelse, thi jeg føler, at jeg vil komme til at trænge dertil og trænge haardt dertil.

Den første ærede Kaler (Mourier-Peterfen) har allerede antydet, at Lovforslaget delte sig i tre Hovedaffnit, og at disse Hovedaffnit igjen delte sig i forffjellige Afdelinger, og disse Afdelinger atter for enkeltes Bedkommende i flere Underafdelinger. Jeg skal som Exempel blot nævne, at alene Afdeling A om „Offentlige Vandløb“ igjen deles i ikke mindre end 5 Underafdelinger. Denne stærke Deling af Lovforslaget, der efter min Formening er naturlig og vel gennemført, vil ganske sikkert give Loven en let Overstuelighed og bidrage væsentlig til, at Lovens Benyttelse og klare Forstaaelse vil være Lægmand lettere og, som bekendt, er det jo en hyppig Brug, som netop Lægmand skal gjøre af denne Lov. Jeg anser derfor dette for et meget væsentligt Gode og anser i det Hele denne Lovens formaalstjenlige Bygning for en af de ikke faa gode Sider ved Lovforslaget og en af de Fortjenester, som den særdeles dygtige, sagkyndige Kommission har, og hvorfor jeg tror, at man maa være den taknemlig. Da jeg nu er ved en af de for mig gode Sider ved Lovudkastet, vil jeg gjerne med det Samme fortsætte i samme Retning og i Stedet for at begynde med det første Affnit tillade mig strax at fremføre nogle Bemærkninger om det tredje og sidste Affnit: „Almindelige Bestemmelser“. Saavidt jeg har kunnet overflue de herhen hørende Paragrafers Nællevidde, har jeg ikke fundet nogen Bestemmelse, der i nogen sær Grad har vakt Betænkelse hos mig. Det skulde da være den allerførste Paragraf, § 83, hvori der gives en fra Loven om Mark- og Veisret noget afvigende Bestemmelse, en Afgangsberechtigtelse til Andenmands Jord. Men jeg indrømmer, at under visse Omstændigheder vil en saadan Afgang som den, der er nævnt i § 83, være nødvendig. Kun skal jeg henstille, om den her givne Afgangsberechtigtelse ikke turde være vel vag, vel udstrakt; thi at et paataent Vandingsanlæg, som der staar der, skulde være tilstrækkeligt til at give nogen Uvedkommende Afgang til Andenmands Giendom, forekommer mig at være draget en lille Smule vel vidt. Derimod finder jeg andre høist fortjenstlige og fortrinlige Bestemmelser i dette Affnit. Jeg skal i saa Henseende blot henvisse og særlig henvisse til § 86, hvori det bestemmes, at Statskassen kan udrede Udgifterne ved de ofte meget omfattende og meget bekoftelige Forarbejder, som udkræves ved meget store og omfattende Vandings- og Afvandingsanlæg. Tanken ledes jo her ved

nærmest hen paa de udstrakte, men kapitalfattige Bedeegne, hvor saadanne store Anlæg som de, Paragrafen sigter til, jo hidtil kun ved Bedeselskabets fortjenstlige Virksomhed have kunnet bringes i Udførelse. Jeg nærer imidlertid ingen Tvivl om, at der endnu her er en rig Mark tilbage, hvor Foretagender af denne Natur virkeligt ville fortjene enhver Lettelse og enhver Støtte fra det Offentliges Side, vel efter min ringe Formening ikke faa meget paa Vandingsanlægs- som paa Afvandingsanlægsomraadet, thi der ligger udstrakte, forsumpede Skærstrækninger i Masse rundt omkring i Heden. Der ligger tillige talrige Frostmojer, der længe have trængt til og ventet paa store Afvandingsanlæg, som efter min Formening ville bringe uberegnelig Nytte, dels direkte ved at gjøre saadanne Strækninger tilgængelige for Kreaturer, dels indirekte ved at mildne det noget ufordelagtige Indenlands Klima, navnlig ved at have disse Strækningers skadelige Indflydelse paa Nattemperaturen. Endnu er der i dette Affnit en anden Bestemmelse, som er mig ikke mindre velkommen. Det er baade Affnitets og Lovens sidste Paragraf, idet deri bestemmes, at ved denne Lovs Ikrafttræden hæves alle vore over et Aarhundrede spredte Vandløblovgivningsbestemmelser, og alene det, at Alt vedrørende vor Lovgivning derom samles paa eet Sted, tror jeg er en Grund til med Glæde at hilse Lovforslagets Fremkomst og til at være den høitærede Indenrigsminister taknemlig for dets Udarbejdelse, selv om man i Mangt og Meget ikke kan slutte sig til alle de Bestemmelser, der findes i Lovforslaget. Men den høitærede Minister har jo ogsaa ved Forelæggelsen selv laabt falde saadanne Ytringer, at man maatte være berettiget til at tro, at ikke saa Mændinger ville under Sagens videre Gang her i Thinget kunne iværksættes uden Modstand fra hans Side. Jeg har nu viist eller i alt Fald søgt at vise Lovforslaget al den Retferdighed, jeg fra mit Standpunkt formaar, og jeg skal nu tillade mig at gaa over til adskillige Bestemmelser, der i alt Fald hos mig have vakt nogen Tvivl om deres Hensigtsmæssighed.

Som saadanne Bestemmelser finder jeg navnlig den lettere Afgang til en meget stærk Regulering af Vandløbene. Jeg skal i saa Henseende foruden de mange andre Steder, hvor spredte Bestemmelser derom findes, tillade mig at henvisse til § 9 sidste Punktum af første Stykke. Det vil deraf ses, at Landvæsenkommissionen ikke alene som tidligere kan paabyde en forandret Dybde og Bredde af et Vandløb, men at den ogsaa herefter vil kunne paabyde Grævning af et helt nyt Løb, en storartet Regulering af Sideskrænterne, endogsaa ved et saa radikalt og tildels farligt Midde som Udfylning. Hvor stor Pris man end kan sætte paa en god og velordnet Bandedledning, saa tror jeg dog, at man ogsaa her som paa saa mange andre Steder kan styde over Maalet. Jeg